

פרשת נח

יותר קלים. והקוף איננו 0044 דגושה מפני שבאה לאחר הא התימא.

• **"אָזִי יִפֶּת הַגְּדוֹל"** (י, כא) – הפסוק מדבר על שם וצריך להבין את כוונת הפסוק האם שם הוא אחיו הגדול של יפת⁶, או ששם הוא האח של יפת שהוא (יפת) גדול האחים? עיין רש"י ז"ל שכמסתפק בדבר, איני יודע אם יפת הגדול אם פס, ומסקנתו הוי לומר יפת הגדול ע"ש. לפי זה מובן פיסוק הטעמים "אחי" בטעם טרחא שהוא טעם מפסיק, ואח"כ יש לומר "יפת הגדול" יחד שמילת "יפת" באה בטעם משרת ודבק ל"גדול", לומר שיפת הוא הגדול ושם הוא אח שלו.

- **"נֹחַ"** – אופן הגית המילה הוא כאילו כתוב נו-נח" (או נו-אָח לאשכנזים) ונקראת "פתח גנובה" שהפתח אינו משתייך לאות חית שמתחתיה הוא מופיע, אלא לאות ואו (או אלף) החסרה שלפניה. ואו זו יש לבטא כואו מזרחית. כ"כ יש לבטא את האות חית כראוי (חית מזרחית) ולא כמו כף רפה. המילה "נח" נחשבת להיות מלעיל כי הטעם בנון ולא בואו הגנובה. לכן כשתסמך אליו מילה שהיא מלרע יסוג טעמה למלעיל כגון **"וַיִּבֶא נֹחַ"**² (ז, ז). ועוד בהיות תיבת "נח" מלעיל נוקדה הלמד של **"הַתְּהַלְּךְ-נֹחַ"** (ו, ט) בסגול מפני הסמיכות אל מילה שהיא מלעיל³.
- **"וְאֵל אֱמֹה"** (ו, טו) - המם דגושה ומשמעותה יד או מידת אורך של יד וכשהיא רפה (ל, ג) משמעותה - שפחה.
- **"תִּכְלְוֶה בַּלְּמַעֲלָה"** (ו, טז) - הלמד דגושה. וגם הנון דגושה והיא משנה משמעות⁴.
- **"וַיִּמְוֹז"** (ז, כג) - המם רפה. עיין במאמר על הפרשה.
- **"וַיִּמְוֹז בֶּן-הָאָרֶץ"** - הטרחא בחית והמם דגושה שהיא מבנין נפעל דהיינו עתיד של נמחו רק שואו ההיפוך מהפכת את הזמן לעבר.
- **"וַתִּנְנוּ הַתִּיבָה"** (בראשית ח, ד) - התיו בקמץ והנון רפויה ואלו **"וַתִּנְנוּ בַּגְּדוֹ אֶצְלָה"** (לט, טז) התיו בפתח והנון דגושה.
- **"כָּל צִפּוֹר כָּל-כַּנָּף"** (ז, יד) – פרש"י לזוק הוא, לפור של כל מין כנף וכו'.⁵ לכן צריך להפסיק מעט בתיבת "כל" בטעם המפסיק טרחא ואחריו "צפור כל-כנף" ביחד.
- **"הַקָּלוֹ"** (ח, ח) - וכן "כי-קלו" (פסוק יא, מלעיל והלמד דגושה. יש לבטא בקוף לא בכף דגושה שהוא לשון קלות ולא לשון כליה. והוא לשון מושאל ככל שכלים המים יש פחות מים ונעשים

² חלק הדקדוק למהר"י צאלח וסלת למנחה לרב לחם-הבכורים, אמנם בתנ"ך קורן ובחלק מן החומשים הוא מלרע.

³ מנחת שי.

⁴ עיין סלת למנחה לרב לחם-הבכורים כאן.

⁵ עיין ברש"י ובשפ"ח שם ליתר ביאור.

⁶ עיין ברמב"ן.

